

چکیده

مقدمه

دیابت بیماری مزمنی است که به شدت هزینه بر، پیچیده و ناتوان کننده می باشد. از آنجا که این بیماری، خصوصاً نوع یک آن تا آخر عمر بیمار همراه وی خواهد بود، لازم است که آگاهی های بیمار درباره این بیماری و مشکلات مرتبط با آن افزایش یابد. همچنین مهارت های وی جهت مدیریت بیماری باید ارتقا یابد تا میزان خطرات ناشی از عوارض آن به حداقل برسد. هدف اصلی پژوهش حاضر طراحی و پیاده سازی سامانه مبتنی بر وب برای مدیریت بیماری دیابت نوع یک توسط بیمار بود.

روش پژوهش

این پژوهش از نوع توسعه ای- کاربردی بود که به منظور ایجاد سامانه مبتنی بر وب جهت بهبود فرایند مدیریت بیماری دیابت نوع یک توسط بیماران انجام شد. ابتدا به منظور تعیین ارقام داده ای و قابلیت های سامانه تحلیل نیازهای اطلاعاتی صورت گرفت. در این نیازسنجی، ۳۰ نفر از بیماران مبتلا به دیابت نوع یک مراجعه کننده به درمانگاه های غدد مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی امام حسین (ع) در تهران در بهمن ماه سال ۱۳۹۱ یا والدین آنها و ۱۴ نفر از پزشکان فلوشیپ و فوق تخصص غدد شاغل در مراکز درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مشارکت کردند. بر اساس نتایج حاصل از نیازسنجی اطلاعاتی، پیش الگوی سامانه با استفاده از نرم افزار ویژوال استودیو و با زبان برنامه نویسی ای اس پی دات نت طراحی گردید. سپس پیش الگوی سامانه توسط پنج نفر از کاربران و به روش فکر کردن با صدای بلند مورد ارزیابی قرار گرفت. در نهایت پیشنهادات ارائه شده توسط کاربران در طراحی سامانه اعمال شده و نسخه نهایی سامانه پس از تکمیل، با استفاده از پرسشنامه استاندارد ارزیابی قابلیت استفاده و رضایت کاربران مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها

حاصل انجام این پژوهش ایجاد یک سامانه مبتنی بر وب برای مدیریت بیماری دیابت نوع یک توسط بیمار بود. سامانه دربرگیرنده اطلاعات هویتی، اطلاعات بالینی، موارد آموزشی مربوط به مدیریت بیماری دیابت و قابلیت نظارت پزشک بر مدیریت بیماری دیابت بود. ارزیابی قابلیت استفاده و میزان رضایتمندی کاربران از سامانه نشان داد که گروه کاربران پزشک قابلیت استفاده از سامانه را با میانگین امتیاز ۷/۲ (از مجموع ۹ امتیاز) و گروه کاربران بیمار نیز با میانگین امتیاز ۷/۵ (از مجموع ۹ امتیاز) در سطح خوب ارزیابی کردند.

نتیجه گیری

استفاده از فن آوری اینترنت و برنامه های کاربردی مبتنی بر وب راهکار مفیدی است که با حذف موانع مکانی و زمانی سبب تسهیل دسترسی بیماران به اطلاعات درمانی و کسب مهارت های خود مراقبتی در مدیریت بیماری های مزمن می گردد. می توان از سامانه های مبتنی بر وب جهت کمک به بیماران مبتلا به دیابت در کنترل میزان قند خون، کاهش عوارض دیابت و ارتقای سلامتی آنان استفاده نمود.

واژگان کلیدی: دیابت نوع یک، مدیریت بیماری دیابت توسط بیمار، مراقبت از راه دور